
"Życ w Chrystusie według Ducha.
Teologia sakramentów
wtajemniczenia chrześcijańskiego"
(Modlitwa Kościoła 17), red.
Krzysztof Podrosło, Kraków 2014 :
[recenzja]

Liturgia Sacra. Liturgia - Musica - Ars 21/2(46), 491-492

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kuty dostosowane do zwyczajów diecezji polskich” nauczaniem o Bożym miłosierdziu, s. 283–297; S. DYK, *Rola homilijnej mistagogii w dziele nowej ewangelizacji*, s. 299–310; K. MATWIEJUK, *Wigilia Paschalna po Soborze Trydenckim*, s. 313–323; I. SŁOMA, *Urzeczywistnianie się Kościoła jako wspólnoty liturgicznej w kontekście kultu Najświętszego Serca Pana Jezusa*, s. 325–333; W. GŁOWA, *Sakramentalia jako miejsce wzrastania w zjednoczeniu z Jezusem Chrystusem*, s. 337–348; S. ARASZCZUK, *Szafarz egzorcyzmu uroczystego według obrzędów „Egzorcyzmy i inne modlitwy błagalne”*, s. 349–362; M. MATUSZEWSKI, *Stan wdów w Kościele w świetle powstającej księgi liturgicznej. Zapotrzebowanie na nową księgę liturgiczną*, s. 363–373; R. KAMIŃSKI, *Wyznaczniki rozwoju teologii pastoralnej w przyszłości*, s. 377–386; Z. WIT, *Liturgiczna formacja wiernych według podręcznika ks. Adama Reinera*, s. 387–400; Z. SKÓRA, *Józef Hube CR. XIX-wieczny propagator częstej Komunii świętej*, s. 401–410; *Wykaz skrótów*, s. 411–413; *Spis treści*, s. 415–417.

ARTUR NOWORYTA, *Eucharystyczna świadomość młodzieży*, Kraków: „Platan” 2015, ss. 364, ISBN 978-83-65124-00-5.

Książka stanowi owoc badań młodego pokolenia Polaków (maturzyści, Sucha Beskidzka) przeprowadzonych przez autora w celu ukazania stanu świadomości teologicznych treści obecnych w Eucharystii i zaangażowania w uczestnictwo w niej. Praca podzielona została na pięć rozdziałów. W pierwszym autor przedstawia metodologię pracy i charakteryzuje uczestniczącą w badaniu młodzież. Rozdział drugi stanowi opracowanie kwestii stosunku młodzieży do obowiązku uczestnictwa we Mszy św. — uwaga skupia się tu m.in. na częstotliwości i motywacji „chodzenia do Kościoła”. W rozdziale trzecim autor pochyla się nad obecnością Eucharystii w świadomości badanych. Obejmuje to także zewnętrzne i wewnętrzne sposoby ich uczestnictwa w niej. Z kolei rozdział czwarty stanowi swoisty przewodnik dla duszpasterzy i animatorów, gdyż jego kanwą są możliwe formy sprawowania Eucharystii aktywizujące młodzież. Ostatni — piąty — rozdział stanowi niejako parenetyczne ujęcie zagadnienia, w którym autor koncentruje się na formacji postaw wewnętrznego udziału we Mszy św., zwracając uwagę m.in. na konieczność kształtowania w człowieku postawy nawrócenia i poczucia braterstwa z innymi.

KRZYSZTOF POROŚŁO (red.), *Życ w Chrystusie według Ducha. Teologia sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego* (Modlitwa Kościoła 17), Kraków: „Tyniec” 2014, ss. 364, ISBN 978-83-7354-539-7.

Treść: *Wykaz skrótów*, s. 11–12; K. POROŚŁO, *Wstęp*, s. 13–17; D. PIEKARZ *Wprowadzenie. „Uświęceni w Duchu”* (por. 1 P 1,2). *Zarys pneumatologii biblijnej*, s. 19–41; B. MIGUT, *Chrzest sakramentem wiary*, s. 45–78; M. ZACHARA, *Duch Święty w rytuale chrzcielnym w zachodniej tradycji liturgicznej*, s. 80–98; M. ZACHARA, *Bierzmowanie: drugi sakrament wtajemniczenia chrześcijańskiego*, s. 102–127; T. GRABOWSKI, K. POROŚŁO, *Tajemnica namaszczenia — sakrament bierzmowania*, s. 129–150; F.M. AROCENA SOLANO, *Eucharystia — pełnia inicjacji chrześci-*

jańskiej, s. 153–168; T. BAĆ, *Epikleza w tradycji zachodniej*, s. 169–192; M. BLAZA, *Epikleza w wybranych anaforach liturgii wschodniej oraz jej umiejscowienie, treść i skutek*, s. 193–237; G. STRZELCZYK, *Upodobnienie do Chrystusa w Duchu*, s. 239–251; CZ. KRAKOWIAK, *Dlaczego powrót do katechumenatu?*, s. 255–286; P. MURONI, *Kolejność udzielania sakramentów inicjacji chrześcijańskiej*, s. 287–364.

ROBERT F. TAFT SJ, *Ponad Wschodem i Zachodem. Problemy rozumienia liturgii* (Źródło i Szczyt), tłum. S. Gałeczki, E. Litak, Kraków: Fundacja Dominikański Ośrodek Liturgiczny, Wydawnictwo „M” 2014, 419 [1] s., ISBN 978-83-939034-2-9, 978-83-7595-900-0.

Robert Taft SJ bez wątpienia może być uznany za najwybitniejszego żyjącego znawcę liturgii chrześcijańskiego Orientu i wielkiego propagatora systematycznej refleksji nad nią. Jako wieloletni profesor i wykładowca w Papieskim Instytucie Orientalnym w Rzymie angażował się nie tylko w dydaktykę, ale także w odkrywanie ogromnego dziedzictwa Wschodu, co doceniane było nie tylko przez naukowców, ale także przez głowy różnych Kościołów na czele z papieżami. Niniejsza książka stanowi głęboko ugruntowaną refleksję nad liturgicznym dziedzictwem Wschodu i Zachodu widzianym z perspektywy historii, teologii i praktyki duszpasterskiej. Choć zawarte w niej teksty stanowią pewien zbiór bazujący na wcześniejszych opracowaniach autora, on sam zauważa, że nie jest to zwyczajna antologia, gdyż każdy rozdział został przez niego przejrany i przepracowany na nowo. Na wyjątkowy charakter publikacji składa się nie tylko bogactwo tematyki, ale także jej ujęcie porównawcze. Sam autor zaznacza, że nie można uprawiać liturgiki opierając się jedynie na jednej tradycji, i ta publikacja czyni zadość temu twierdzeniu. Poruszone przez autora problemy odnoszą się do wielu płaszczyzn świętej liturgii. Wśród prezentowanych kwestii znalazły się zarówno tematy ogólne, jak i szczegółowe. W piętnastu rozdziałach czytelnik znajdzie analizę takich rzeczywistości liturgicznych, jak: świętowanie, niedziela, Wielki Post, Eucharystia, koncelebra, przyjmowanie Komunii św., szeroko pojęty kult, nieszpory, ewolucja liturgii, teologia liturgii czy anamneza. Całość dopełnia indeks nazwisk oraz indeks rzeczowy, co sprawia że książka o. Tafta staje się prawdziwym przewodnikiem systematycznym dla wszystkich, pragnących zgłębiać zawiłe meandry liturgii różnych tradycji.

PIOTR WULGARIS, *Reforma i odnowa „Brewiarza rzymskiego” w wieku XX*, Pelplin: „Bernardinum” 2015, ss. 175, ISBN 978-83-7823-530-9.

Liturgia godzin bez wątpienia należy do najważniejszego dziedzictwa Kościoła. Obok liturgii eucharystycznej to właśnie ta forma modlitwy jest bezpośrednią odpowiedzią wiernych na zawarte u św. Pawła wezwanie: „nieustannie się módlcie” (1 Tes 5,17). Dlatego też jak świat długi i szeroki wierni, zwłaszcza osoby duchowne i konsekrowane, zwracają się do Boga o określonych godzinach dnia, by uswięcić dany im i całemu Kościołowi czas. W niniejszej książce autor podjął się zadania historycznego usystematyzowania reform *Brewiarza rzymskiego*. Rozdział